

Angie Thomas

Pe val

Traducere din engleză și note de Cornelia Marinescu

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Domnica Drumea

Design și ilustrație copertă: Andrei Gamarț

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Dan Crăciun

Corectură:
Roxana Nacu
Rodica Crețu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
THOMAS, ANGIE

Pe val / Angie Thomas ; trad. din engleză și note de Cornelia Marinescu. -
București : Editura Trei, 2020
ISBN 978-606-40-0799-5

I. Marinescu, Cornelia (trad.)

821.111

Titlul original: On the Come Up
Autor: Angie Thomas

Copyright © 2019 by Angela Thomas
All rights reserved.

Copyright © Editura Trei, 2020
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-0799-5

PARTEA ÎNTÂI

DE ȘCOALĂ VECHE

UNU

În seara asta s-ar putea să fiu nevoită să fac praf pe cineva.

Se prea poate să fie vorba despre cineva pe care îl știu. S-ar putea să fie un necunoscut. E posibil să fie cineva care nu a mai intrat niciodată până acum într-un duel. Sau poate că dau peste un expert în chestia asta. Nu contează câte poante o să livreze în rime sau cât de cool au flow-ul. Va trebui să-i lichidez.

Mai întâi, trebuie să primesc un telefon. Ca să fiu apelată, trebuie să ies dracului afară de la ora domnișoarei Murray.

Cea mai mare parte din ecranul laptopului meu e plină cu întrebări cu mai multe variante de răspuns, dar și cu ceasul. Ceasul e de bază. După ceas, mai sunt zece minute până la ora patru și jumătate și, după mătușa Pooh, care știe pe cineva care știe pe altcineva, DJ Hype sună între patru și jumătate și cinci și jumătate. Mă jur că dacă îl ratez o să...

N-o să fac nici pe dracu', pentru că domnișoara Murray mi-a luat telefonul și cu domnișoara Murray nu-i de glumit.

Nu îi zăresc decât creștetul capului, cu părul strâns în zeci de codițe. Restul persoanei sale e ascuns în spațele cărții ei, semnate de Nikki Giovanni¹. Din când în când, scoate câte un „Mmm“, la vreun vers, exact așa cum face și bunica mea în timpul slujbei. Poezia e religia domnișoarei Murray.

Toată lumea s-a cărat din Școala de Arte Midtown, de aproape o oră. Nu am rămas decât noi, ăștia din clasa a unsprezecea, ai căror părinți sau tutori ne-au înscris la pregătirea pentru ACT². Asta nu îți garantează că o să scoți treizeci și șase de puncte, dar Jay zice că ar fi bine să iau cât mai mult, pentru că ea „le-a plătit ăștora cât o factură la lumină“ pentru cursul ăsta. În fiecare marți și joi după-amiază, mă târăsc cu de-a sila în clasă și îi predau telefonul meu domnișoarei Murray.

De obicei, nu mă deranjează să stau o oră încheiată fără să știu ce-a mai postat președintele pe Twitter. Sau fără să primesc mesaje de la Sonny și Malik (uneori despre ce rahat a mai scris președintele pe Twitter). Astăzi însă vreau să mă duc la catedră, să-mi iau telefonul din grămadă și să o tai de aici în viteză.

— Pst, Brianna, îmi șoptește cineva.

În spatele meu stă Malik și, din spatele lui, Sonny îmi mimează din buze: *A apărut ceva?*

Îmi las capul pe-o parte și ridic din sprâncene, în sensul că *De unde ai vrea să știu, doar n-am telefonul la mine*. Da, știu că e cam mult de înțeles, dar eu, Sonny și Malik suntem prieteni la toartă de pe când nici nu ne

¹ Yolande Cornelia „Nikki“ Giovanni Jr. (n. 1943) — poetă, scriitoare și activistă, una dintre cele mai cunoscute poete afro-americane la nivel mondial.

² American College Testing — în SUA, testare standardizată folosită pentru admiterea la colegiu.

născuserăm încă. Mamele noastre sunt prietene bune și toate trei au rămas însărcinate în același timp. Ne zic „Nesfânta Treime“, pentru că, spun ele, în burtă dădeam toți trei din picioare în același timp, de fiecare dată când ele erau împreună. Comunicare nonverbală deci? Nimic nou.

Sonny ridică din umeri cu un *Știu și eu, voiam să verific*, amestecat cu *Ce dracu', doar n-o să faci mutre, acum*.

Mijesc ochii spre omulețul din spatele meu, cu pielea lui albă și aerul de hobbit — are părul creț și urechi clăpăuge. *Nu fac mutre. Mi-ai pus o întrebare tâmpită*.

Mă întorc la locul meu. Pe deasupra cărții sale, domnișoara Murray ne fixează cu privirea și ne trimite, la rândul ei, un mesaj nonverbal. *Știu că voi n-o să vorbiți la ora mea*.

Tehnic privind lucrurile, nu *vorbim*, dar oare am eu aerul că i-aș comunica asta, verbal sau nonverbal?

16:27.

Încă trei minute și o să pun mâna pe telefonul ăla.

16:28.

Două minute.

16:29.

Un minut.

Domnișoara Murray își închide cartea.

— Timpul s-a scurs. Predați testele așa cum sunt.

Rahat. Testul.

În cazul meu, „așa cum sunt“ înseamnă că nu am răspuns nici măcar la o întrebare. Din fericire, e un test grilă. Și cum există patru variante de răspuns la fiecare întrebare, am o șansă de 25 la sută să aleg, din întâmplare, răspunsul corect. Dau clic pe răspunsuri în timp ce toți ceilalți își recuperează telefoanele.

Toți în afară de Malik. El stă aplecat deasupra mea în timp ce își îmbracă geaca de blugi peste hanorac. În ultimii doi ani s-a transformat, de la o statură de pitic, față de mine, la a fi așa de înalt, că trebuie să se aplece ca să mă îmbrățișeze. Iar tunsoarea tip fade îl face să pară și mai înalt.

— Ce dracu', Bri, zice Malik. N-ai făcut niciuna dintre...

— Ssst! Am făcut, zic, închei testul și trimit răspunsurile, apoi îmi arunc rucsacul pe un umăr. Am făcut testul.

— Dacă nu te deranjează să iei un Insuficient, Breezy.

— Insuficient la o simulare nu înseamnă chiar insuficient.

Îmi îndes șapca pe cap și-mi trag cozorocul pe ochi, cât să-mi acopere părul. E cam zburlit deocamdată și așa o să rămână până când Jay o să mi-l împletească în codițe.

Sonny se ia cu mine la întrecere care ajunge primul la catedra domnișoarei Murray. Așa cum îi e felul, prieten adevărat până la sacrificiu, dă să-mi apuce el telefonul, dar domnișoara Murray i-o ia înainte.

— E în ordine, Jackson.

I-a spus pe numele lui real, care, întâmplător, e și numele meu de familie. Maică-sa l-a botezat așa în onoarea bunicilor mei, care i-au fost nași.

— Vreau să discut o clipă cu Brianna.

Sonny și Malik se uită amândoi la mine. *Ce naiba ai mai făcut?*

Eu am ochii la fel de holbați ca ai lor. *Arăt ca și cum aș ști?*

Domnișoara Murray le face acum semn din cap spre ușă.

— Tu și Malik sunteți liberi. Nu durează decât un moment.

Sonny se întoarce spre mine. *Ai belit-o.*

Se prea poate. Să nu mă înțelegeți greșit; domnișoara Murray e o drăguță, dar nu glumește. O dată, am dat rasol la un eseu despre maniera în care Langston Hughes³ folosește oniricul. Domnișoara Murray m-a beștelit într-un așa hal, că aș fi preferat, în schimb, să mă căpăcească Jay. Și asta spune multe.

Sonny și Malik au plecat. Domnișoara Murray se așază pe marginea catedrei și pune telefonul lângă ea. Ecranul e negru. Nu am primit niciun apel încă.

— Brianna, ce-i cu tine?

Privirea îmi trece de la ea la telefon și înapoi.

— Ce vreți să spuneți?

— Astăzi ai fost deosebit de absentă. Nici măcar nu ai rezolvat testul.

— Ba da, l-am făcut!

Întru câtva. Oarecum. Ceva din el. Un fel de. Nu chiar. Nț.

— Fato, nu mi-ai trimis niciun răspuns până acum un minut. Serios? Și e ceva vreme de când nu mai ești deloc atentă. Crede-mă, o să ai dovada săptămâna viitoare, când o să primești fișa de evaluare. N-ai trecut degeaba de la note de opt la șapte și șase.

Rahat.

— Șase?

— Ți-am dat atât cât ai meritat. Deci care-i treaba? Pentru că de lipsit n-ai lipsit de la ore, în ultima vreme.

³ James Mercer Langston Hughes (1902–1967) — scriitor și editorialist american, figură marcantă a liricii afro-americane.

În ultima vreme. A trecut exact o lună de la ultima mea suspendare și de două săptămâni n-am mai fost chemată în biroul directoarei. Țasta e un nou record.

— Acasă e totul în ordine? mă întrebă domnișoara Murray.

— Parcă ați fi doamna Collins.

Tânăra și blonda doamnă Collins este psihologa școlii. E amabilă, dar se străduiește prea tare. De fiecare dată când mă trimit la ea, îmi pune niște întrebări care parcă ar fi luate dintr-un manual de genul *Cum să le vorbești copiilor negri din statistici, care vin prea des la tine în birou.*

Cum e viața la tine acasă? (Ce te bagă tu?)

În ultimul timp ai fost martora vreunui eveniment traumatizant, de exemplu focuri de armă? (Doar fiindcă locuiesc în „ghetou“ nu înseamnă că în fiecare zi fac slalom printre gloanțe.)

Faci față cu greu faptului că tatăl tău a fost ucis? (S-a întâmplat acum doisprezece ani. Abia dacă îmi mai amintesc de el sau de crimă.)

Faci față cu greu dependenței de droguri a mamei? (Nu s-a mai drogat de opt ani. Zilele astea e dependentă doar de telenovele.)

Care mai e viața ta, fato, 'nțelegi? (Bine, nu s-a exprimat chiar așa, dar a fost pe-aproape.)

Domnișoara Murray surâde afectat.

— Încerc doar să înțeleg ce se întâmplă cu tine. Deci unde ți-a zburat mintea în așa hal azi, încât eu mi-am pierdut timpul cu tine, iar maică-ta, banii munciiți din greu?

Oftez. N-o să-mi dea telefonul decât dacă vorbesc. Așa că, foarte bine, o să vorbesc.

— Aștept ca DJ Hype să-mi spună că pot să intru în Ring să mă duelez.

— În Ring?

— Da, Ringul de box al lui Jimmy. În fiecare joi, organizează dueluri de freestyle. M-am înscris și eu, poate am șansa să mă lupt astă-seară.

— A, știu ce e Ringul. Mă surprinde doar că *tu vrei* să urci pe el.

Mi se strânge stomacul la felul în care spune „tu vrei“, de parcă ar fi mai logic să urce în ring oricine altcineva pe lumea asta, în afară de mine.

— De ce vă surprinde?

— Nu vreau să insinuez nimic, zice, ridicând brațele. Știu că te pricepi. Ți-am citit versurile. Doar că nu știam că vrei să fii rapperiță.

— Multă lume nu știe.

Aici e problema. Fac rap de când aveam zece ani, dar nu am făcut niciodată tam-tam pe tema asta. Adică, da, Sonny și Malik știu, familia mea știe și ea. Dar, hai să fim serioși: dacă maică-ta zice că ești bună ca rapperiță e ca și cum ți-ar spune că ești drăguță, când tu arăți ca dracu'. Complimentele de genul ăsta sunt parte din responsabilitățile de părinte pe care și le-a asumat când m-a scos din pântecul ei.

Poate că sunt bună, nu știu. Am așteptat momentul potrivit.

Aastă-seară poate să fie ocazia perfectă și Ringul este locul perfect. E locul cel mai divinizat din cartierul Garden Heights, întrecut doar de Templul lui Cristos. Nu te poți numi rapper până când nu te-ai bătut în Ring.

De aceea trebuie să-i dau gata. Dacă astă-seară câștig, primesc un loc în programul Ringului și, dacă obțin un loc, voi putea să intru în mai multe dueluri și, dacă particip la mai multe dueluri, o să-mi fac un nume. Și pe urmă cine știe ce se mai poate întâmpla?

Expresia domnișoarei Murray se îndulcește.

— Îi calci pe urme tatălui tău, nu?

E ciudat. De câte ori cineva îl pomenește, parcă mi-ar confirma că nu e doar o ființă imaginară despre care nu am decât crâmpie de amintiri. Și când îl numesc tatăl meu, și nu Lawless, legenda rapului underground, parcă îmi reamintesc de faptul că sunt a lui și el e al meu.

— Cred că da. Mă pregătesc pentru Ring de o grămadă de vreme. Adică e greu să te pregătești pentru un *duel*, dar, dacă înving, ăsta ar putea fi începutul carierei mele, înțelegeți?

— Stai să mă lămuresc, zice domnișoara Murray, ridicându-se în picioare.

În cap mi se declanșează alarme imaginare. Avertizare: profa ta e pe cale să te ia la rost, drăguțo.

— Ai fost așa de concentrată pe rap, că notele ți-au scăzut drastic semestrul ăsta. Ai uitat că notele din clasa a unsprezecea sunt esențiale pentru admiterea la colegiu. Ai uitat că mi-ai spus odată că vrei să intri la Markham sau la Howard.

— Domnișoară Murray...

— Nu, stai și gândește-te o clipă. Țelul tău e să intri la colegiu, da?

— Presupun că da.

— Presupui?

Ridic din umeri.

— Știți, nu toată lumea e făcută pentru colegiu.

— Poate că nu. Dar să termini liceul? E esențial. Acum ești de nota șase, însă, dacă o ții tot așa, o să ajungi la patru. Am avut aceeași discuție și cu fratele tău, odată.

Încerc să nu-mi dau ochii peste cap. N-am nimic nici cu Trev, nici cu domnișoara Murray, dar când ai un frate

mai mare care a fost înaintea ta un elev bun, ori ajungi să-l egalezi măcar, ori lumea o să aibă ce comenta.

Eu n-am reușit niciodată să ajung la nivelul lui Trev aici, la Midtown. Școala mai are și acum afișate programe și tăieturi din ziare de pe vremea când el a jucat în *Struguri în soare*⁴. Mă surprinde că n-au schimbat numele școlii în „Școala de Arte Trey Jackson Pentru Că Îl Iubim De Nu Mai Putem“.

Mă rog.

— La un moment dat, ajunsese să coboare de la note de zece la șapte, dar și-a revenit. Și acum uită-te la el. A absolvit Markham cu brio.

Da, și în vara asta s-a mutat înapoi acasă. Nu și-a găsit o slujbă ca lumea și de trei săptămâni face pizza, pe un salariu minim. Nu prea am de ce să aspir la așa ceva.

Nu-l ponegrec. Nici vorbă. E supertare că a absolvit. Nimeni din familia mamei noastre n-a absolvit o facultate, iar bunicii noastre paterne îi place să spună la toată lumea că nepotul ei a fost „magnum cum laude“. (E total aiurea, nu așa se spune corect, dar încercă să-i explici bunicii.)

Domnișoara Murray nu așa ceva vrea să audă totuși.

— O să-mi îndrept notele, vă jur. Doar că trebuie mai întâi să trec de duelul ăsta și-o să văd ce-o să fie.

Domnișoara dă din cap.

— Înțeleg. Sunt sigură că și mama ta va înțelege.

Aruncă telefonul spre mine.

Futu-iiii.

Ies pe coridor. Sonny și Malik stau sprijiniți de dulapuri. Sonny scrie mesaje pe telefon. Malik se joacă cu

⁴ *A Raisin in the Sun* — piesă de Lorraine Hansberry (1930–1965), lansată pe Broadway în 1959 și ecranizată de câteva ori.

aparatur de filmat. E mereu gata să filmeze. La câțiva metri mai încolo, Long și Tate, bodyguardii responsabili cu siguranța în școală, îi țin sub observație. Țștia doi caută tot timpul să te dea în gât. Nimeni nu vrea să o spună, dar, dacă ești negru sau latino, ești mai predispus să intri în vizorul lor, deși Long e și el negru.

Malik ridică ochii din telefon.

— Ești OK, Bri?

— Hai, dați-i drumu', strigă Long. N-o mai ardeți pe-aici.

— Ce dracu', nu putem să stăm și noi de vorbă un minut? îi zic.

— Ai auzit ce-a spus, intervine Tate, arătând cu degetul spre ușă.

Are părul blond, spălăcit.

— Cărați-vă.

Dau să spun ceva, dar Sonny mă oprește.

— Bri, hai să mergem.

Foarte bine. Pornesc spre ușă, după Sonny și Malik, și arunc o privire la telefon.

E 16:45 și Hype încă nu m-a sunat.

Cât merg cu autobuzul și cât fac pe urmă restul drumului până acasă pe jos, tot nimic.

Ajung la mine la 17:09 fix.

Pe aleea pentru mașini e parcat jeepul Grand Cherokee al lui Jay. Din casă se aude tare muzică gospel. E unul dintre cântecele acelea vesele și ritmate, care la slujbă sunt semnalul pentru o pauză de proslăvire⁵ și o fac pe bunica să dea roată prin biserică, răcnind. E al dracului de jenant.

⁵ Ritual întâlnit în mod normal în bisericile pentecostale, care presupune exprimarea exuberantă a credinței enoriașilor, prin exclamații și dans.

Mă rog, Jay nu ascultă genul ăsta de cântece decât duminica, ziua destinată curățeniei, ca să ne facă, pe mine și pe Trey, să ne sculăm și să-i dăm o mână de ajutor. E greu să înjuri când cineva cântă despre Iisus, așa că, fără o vorbă, mă trezesc și mă apuc de curățenie.

Mă întreb de ce ascultă tocmai acum muzica asta.

De cum pun piciorul în casă, mă lovește frigul. Nu e la fel de rece ca afară — pot să-mi scot haina —, dar nu renunț la hanorac. Săptămâna trecută ne-au tăiat gazele și, fără ele, nu avem căldură. Jay a pus un radiator pe hol, dar nu reușește decât să mai înmoaie puțin aerul rece. Dacă vrem să facem o baie fierbinte, suntem nevoiți să încălzim oale cu apă pe plita electrică, iar când dormim ne învelim cu câte două cuverturi. Mama și Trey au rămas în urmă cu plata unor facturi și ea a trebuit să solicite companiei de gaze o amânare. Pe urmă încă una. Și încă una. Aia s-au săturat să-și tot aștepte banii și ne-au tăiat pur și simplu gazele.

Se mai întâmplă.

— Am ajuns, le strig eu din living.

Sunt cât pe ce să-mi arunc rucsacul și haina pe canapea, dar Jay se răstește de pe unde e:

— Pune-ți haina în cuier și du-ți geanta la tine în cameră!

Fir-ar al naibii, cum reușește chestia asta? Fac așa cum mi se spune și mă iau după sunetul muzicii, până în bucătărie.

Jay scoate două farfurii din dulap — una pentru mine, una pentru ea. O să mai treacă un timp până ajunge și Trey acasă. Jay are încă înfățișarea ei „bisericoasă“, potrivită unei secretare de biserică — părul strâns în coadă de cal, fusta până la genunchi și bluza cu mânecă lungă,